

INŠTRUKCIA O USTAVIČNEJ ADORÁCII NAJSVÄTEJŠEJ SVIATOSTI OLTÁRNEJ V SPIŠSKEJ DIECÉZE

Ježiš Kristus o sebe samom vyriekol tieto slová: „Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť“ (Jn 6, 35). Keď Pán vyriekol tieto slová, začali prítomní šomrať a protestovať: „Ako nám tento človek môže dať jesť svoje telo?“ (Jn 6,52) Tvárou v tvár týmto námietkam a protestom sa Ježiš mohol vrátiť k upokojujúcim slovám: „Priatelia, nebojte sa! Hovoril som o tele, ale je to len symbol. Je to len obrazné vyjadrenie.“ Ale nie, Ježiš sa k ničomu takému neuchýlil! Zachoval všetok svoj realizmus aj napriek tomu, že mnohí jeho učeníci ho opustili (porov. Jn 6, 66). Dokonca ukázal, že je ochotný akceptovať aj odchod samotných svojich apoštolov, a predsa nijako nezmenil konkrétnosť svojej reči: „Aj vy chcete odísť?“ (Jn 6, 67). Peter odpovedal slovami, ktoré aj my dnes s plným vedomím chceme vyznať: „Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života“ (Jn 6,68). Potrebujeme Boha blízko nás, Boha, ktorý sa nám dáva do rúk a ktorý nás miluje. Verní náuke Katolíckej cirkvi aj my vyznávame, že Boží Syn je skutočne, reálne a podstatne prítomný vo Sviatosti Oltárnej. Cirkev pritom zdôrazňuje, že Ježišova prítomnosť v Eucharistii nie je subjektívnym pocitom veriacich, ale objektívnou skutočnosťou, ktorá sa deje mocou Božieho slova a pôsobením Ducha Svätého. Kristus nás priťahuje k sebe, vyníma nás z nás samých, aby nás všetkých zjednotil so sebou samým. Zároveň nás zjednocuje navzájom, lebo spoločenstvo s Pánom je vždy aj spoločenstvom s bratmi a sestrami.

1. Duchovný zámer zavedenia ustavičnej adorácie

Adorácia Najsvätejšej sviatosti patrí medzi najhlbšie prejavy eucharistickej úcty Cirkvi. V jej strede stojí túžba po živom a osobnom vzťahu s Kristom, skutočne prítomným v Eucharistii, ktorý je prameňom viery, nádeje a lásky celého cirkevného spoločenstva. Práve z tejto túžby vyrástla aj snaha zaviesť ustavičnú adoráciu ako trvalú duchovnú oporu a obnovujúcu silu života diecézy.

Základným cieľom zavedenia ustavičnej adorácie bolo prehĺbovanie živej viery – nielen v samotných duchovných pastieroch, ktorí sú povolání túto vieru sprostredkúvať, ale aj v Božom ľude, ktorému slúžia. Ustavičná adorácia Eucharistie bola vždy chápaná ako najvhodnejší a najúčinnější prostriedok na duchovnú obnovu diecézy a posilnenie eucharistickej úcty.

2. Historické korene v Cirkvi

Ustavičná adorácia nie je novým ani náhodným prejavom kresťanskej zbožnosti, ale má hlboké historické korene vo všeobecnej Cirkvi, ktoré siahajú najmä do 16. storočia. Prvé výrazné formy tejto pobožnosti sa objavili v Miláne už v roku 1527, keď sa tam začali konať slávnostné modlitby pred Najsvätejšou sviatosťou trvajúce štyridsať

hodín, na pamiatku času, počas ktorého Kristus po svojej smrti spočíval v hrobe. Táto prax sa postupne upevňovala a od roku 1537 sa štyridsaťhodinová adorácia v Miláne konala v rôznych kostoloch počas celého roka. Významným impulzom k jej ďalšiemu rozšíreniu bolo pôsobenie svätého Karola Boromejského, ktorý v roku 1575 zaviedol túto pobožnosť pred začiatkom Pôstu ako prostriedok duchovnej obnovy a pokánia. Odtiaľ sa adorácia rýchlo rozšírila aj do ďalších miest Talianska a stala sa silným duchovným nástrojom Cirkvi najmä v obdobiach skúšok a neistoty.

Keď Cirkev postihli vážne krízy, pápež Klement VIII. v roku 1592 nariadil, aby sa štyridsaťhodinová adorácia konala v Ríme nepretržite počas celého roka. Modlitba mala plynúť pokračovať z jedného kostola do druhého, aby adorácia nikdy neprestala. Toto nariadenie sa rýchlo rozšírilo za hranice Ríma a ujalo sa takmer v celom kresťanskom svete, čím položilo základy neskoršej formy ustavičnej adorácie.

Významným míľnikom pre našu oblasť bolo zavedenie ustavičnej adorácie v Ostrihomskej arcidiecéze, kde bola v roku 1910 rozšírená na celú arcidiecézu. Táto prax tam nielen pretrvala, ale dodnes prekvitá ako živá súčasť duchovného života.

3. Zavedenie ustavičnej adorácie v Spišskej diecéze (1923)

Aj v našej diecéze možno objaviť prvé stopy ustavičnej adorácie už v jej samotných začiatkoch v roku 1776. Táto pobožnosť bola živou súčasťou duchovného života, no postupom času stratila svoj všeobecný a súvislý charakter. V priebehu rokov sa však z nej postupne zachovali už len jednotlivé fragmenty. Pozostatkom tejto starobylej tradície boli niektoré ustálené formy adorácie, najmä štyridsaťhodinová adorácia pred Popolcovou stredou a adorácia pri Božom hrobe na Veľký piatok a Bielu sobotu.

Práve v tejto situácii v túžbe nadviazať na bohatú tradíciu eucharistickej úcty a zaradiť našu diecézu do nepretržitého reťazca adorujúcich po celom svete môj ctihodný predchodca, Boží sluha biskup Ján Vojtaššák, hlboko zakorenený v eucharistickej úcte, po dôkladnej konzultácii s duchovnými správcami vypracoval presný a jednotný poriadok ustavičnej adorácie pre celú diecézu. Táto pobožnosť bola ustanovená ako trvalý záväzok dňa 8. decembra 1922 a nadobudla platnosť od 1. januára 1923, čím sa vytvoril pevný základ pre obnovenie ustavičnej adorácie v diecéze. Súčasťou vydaného poriadku boli aj podrobné inštrukcie, ktoré upravovali spôsob vystavovania a ukladania Najsvätejšej sviatosti, ako aj samotný dôstojný a nábožný priebeh adorácie. Aj vďaka úsiliu jeho nástupcov sa ustavičná adorácia dodnes zachovala ako nepretržitý reťazec spájajúci jednotlivé farnosti našej diecézy v Kristovi: v každej farnosti v priebehu celého roka sa koná celodenná poklona Sviatosti oltárnej. Tak sa Spišská diecéza stala chrámom, v ktorom sa deň čo deň klaniame Kristovi, nášmu Pánovi.

Keď biskup Ján Vojtaššák pred viac ako sto rokmi zaviedol v Spišskej diecéze ustavičnú eucharistickú adoráciu, konal prorocky. V časoch, keď sa Cirkev aj spoločnosť menili a zápasili s novými výzvami, on ukázal, že srdcom všetkého života

má zostať Kristus prítomný v Eucharistii. Jeho myšlienka bola jednoduchá a pritom geniálna: nech sa farnosť po farnosti strieda pri poklone, aby v diecéze nikdy neprestala modlitba pred Pánom. Prečo je toto rozhodnutie prorocké aj dnes? Lebo v čase, keď svet často hľadá rýchle riešenia, hlučné programy a okamžité odpovede, Eucharistia nás učí zotrvať v tichu, hľadiť na Krista a nechať sa premieňať Jeho prítomnosťou. V prvom rade my, kňazi, potrebujeme jeho prítomnosť. Drahí spolubratia, Eucharistia je srdcom nášho života a služby. Všetko, čo robíme a čím sme – hlásanie slova, vysluhovanie sviatostí, sprevádzanie veriacich – smeruje k Eucharistii a z nej berie silu. Kňaz je človek Eucharistie. Kňazskou vysviackou sme dostali moc premeniť chlieb a víno na Kristovo telo a krv. To je najväčší dar, ale aj zodpovednosť: žiť tak, aby náš život zodpovedal tomu, čo denne držíme vo svojich rukách – Ježišovi Kristovi. Ako kňazi čelíme osamelosti, únave, nárokom ľudí. Ak nemáme svoj čas pred Eucharistiou, ľahko vyhoríme. Práve adorácia nám dáva silu nebyť „úradníkom“, ale otcom, pastierom, bratom. Pri svätej omši vyslovujeme slová: „Vezmite a jedzte... toto je moje telo, ktoré sa obetuje za vás“. V tom je zmysel aj našej obety za ľud, ktorý nám je zverený. Kňaz, ktorý žije Eucharistiou, sa stáva mužom jednoty, lebo Eucharistia nerozdeľuje, ale spája. Učí nás s láskou, pokorou a otvorenosťou vytvárať spoločenstvo najskôr medzi nami spolubratmi a s Božím ľudom. Poklona Kristovi v Eucharistii nie je strata času, ale prameň odvahy a radosti. A to je posolstvo, ktoré potrebujeme aj dnes.

4. Neskoršie úpravy a vydania

Poriadok ustavičnej adorácie bol v priebehu desaťročí opakovane aktualizovaný, aby zodpovedal aktuálnym pastoračným potrebám a podmienkam duchovného života diecézy, najmä vzhľadom na vznik nových farností. Po prvom vydaní nasledovalo druhé vydanie 19. januára 1978, tretie vydanie 6. mája 1994, štvrté vydanie 27. apríla 1998 a piate vydanie 14. decembra 2000. Ďalšie úpravy boli uskutočnené v roku 2010 a napokon v roku 2018. Tieto opakované revízie a doplnenia jasne svedčia o tom, že ustavičná adorácia zostáva živou, dynamickou a trvalo aktuálnou súčasťou duchovného života diecézy, ktorá si aj v meniacich sa časoch zachováva svoj hlboký duchovný význam.

5. Význam eucharistických kongresov

Do tejto línie zapadajú aj eucharistické kongresy, ktoré majú v našej diecéze svoju tradíciu. Prvý sa konal v Levoči v roku 1923. Naposledy sme mohli zažiť túto slávnosť viery, sily a nádeje v Jubilejnom roku 2025 v Ružomberku. Bola to vzácna chvíľa, keď sme si opäť spoločne pripomenuli, že prameň všetkého je Kristus v Eucharistii. Zažili sme radosť zo spoločnej viery – keď tisíce ľudí spolu spievajú, modlia sa a klaňajú sa, človek zažije, že viera je živá. Bolo to aj svedectvo pre tento svet – že sa nemusíme hanbiť za Krista a našu vieru. Kongres sa stal impulzom k obnove modlitby a k častejšej

účasti na adorácii či na svätej omši – tak na úrovni jednotlivcov a spoločenstiev, ako aj farností.

6. Posledná revízia poriadku ustavičnej adorácie

V nadväznosti na dlhodobý vývoj a predchádzajúce úpravy poriadku ustavičnej adorácie bolo potrebné pristúpiť aj k jeho **najnovšej revízii**, ktorá zohľadňuje súčasné pastoračné, personálne i praktické podmienky života farností. Po modlitbe, dôkladnom zvážení všetkých okolností a po vypočutí mienky pánov dekanov, členov zboru konzultorov, kňazskej rady i diecéznej pastoračnej rady som sa rozhodol **upravené termíny celodennej adorácie promulgovať dňa 1. januára 2026**. Od tohto dátumu **nadobudnú platnosť a stanú sa záväznými pre všetky farnosti diecézy**.

Pri príprave tejto revízie sa postupovalo podľa viacerých jasne stanovených kritérií. Predovšetkým som rozhodol, že **v každej farnosti Spišskej diecézy sa záväzne zavádzajú trikrát do roka dni celodennej poklony Sviatosti oltárnej**. Zároveň sa – všade tam, kde to bolo možné – usilovalo **zachovať alebo obnoviť tradičné termíny zavedené v roku 1923 biskupom Jánom Vojtaššákom**, keďže mnohé dátumy sa v priebehu desaťročí zmenili. Táto snaha má rozmer historickej kontinuity a duchovného odkazu Božieho sluhu.

Osobitná pozornosť bola venovaná pripomienkam farností, najmä v súvislosti s ťažkosťami slávania ustavičnej adorácie v zimných mesiacoch vo farnostiach s nedostatočne vykurovanými kostolmi. V neposlednom rade sa uplatnil princíp, že **v jeden deň majú celodennú adoráciu najviac dve farnosti**, pričom sa zámerne spájali väčšie farnosti s menšími, ktoré zápasia s nedostatkom veriacich aktívne zapojených do adorácie.

Z uvedených dôvodov bolo nevyhnutné pristúpiť k **viacerým úpravám pôvodných termínov**, aby poriadok ustavičnej adorácie zostal nielen verný svojej tradícii, ale bol zároveň uskutočniteľný a spravodlivý v súčasných podmienkach duchovného života diecézy. Tieto dni nech sú osobitným časom modlitby za rodiny, za duchovné povolania a za jednotu našej diecézy. Povzbudzujem všetkých veriacich, aby sa do nich zapojili, hoci len krátkou chvíľou ticha pred Pánom. Nech sa tieto dni stanú znamením našej viery a lásky k Eucharistii. Prosme, aby Pán, ktorý zostáva medzi nami, posilnil našu nádej a urobil nás svedkami jeho prítomnosti vo svete.

7. Farské adorácie

Boží Syn chce premieňať náš každodenný život na dar, službu a lásku. V mnohých farnostiach prebiehajú raz do týždňa celodenné poklony Sviatosti Oltárnej. Je chvályhodné, že táto iniciatíva vychádza predovšetkým z túžby samotného Božieho ľudu, ktorý sa chce klaňať eucharistickému Kristovi. V niektorých farnostiach je to už aj viac než len jedenkrát v týždni. Pre mladých je to pozvanie k odvahe: nestrácať čas pri obrazovkách, ale nájsť si chvíľu na „zastavenie sa“ pred Bohom, ktorý mlčí, a

predsa hovorí k srdcu. Pre rodiny a spoločenstvá je to výzva: modliť sa spolu, čerpať silu z Eucharistie, ktorá spája. Keď adoruje celá farnosť, kňaz so svojimi veriacimi upevňujú s Kristom a medzi sebou navzájom spoločenstvo lásky.

Počas Jubilejného roka 2025 som požiadal kňazov, aby sa vo farnostiach aspoň raz do týždňa konala celodenná poklona. Táto forma adorácie **svojím charakterom nie je totožná s diecéznou ustavičnou poklonou**, teda nie je súčasťou nepretržitého diecézneho refazca adorácií, ani nemá charakter záväznej ustavičnej adorácie celej diecézy. **Nariaďujem však, aby sa aj v týchto farských eucharistických poklonách pokračovalo pri zachovaní pastoračnej múdrosti ohľadom časového rozdelenia.** Nech sa však spojí v prípade, ak padne dátum ustavičnej adorácie na deň, keď sa pravidelne koná týždenná adorácia.

Nech sa však vytvorí dostatočný časový priestor Božiemu ľudu, aby mal možnosť zúčastniť sa tejto týždennej poklony. Eucharistia je srdcom Cirkvi a adorácia je chvíľou, keď toto srdce jasne bije. Všetky ostatné aktivity farnosti – stretká, spoločenstvá, pastoračia detí a mládeže, charita – dostávajú silu práve z toho, že vždy je niekto, kto sa klania pred tvárou Pána. Pričom je dôležitá pravidelnosť týchto adorácií ako trvalý rytmus života farnosti. Aj týmto spôsobom sa vydá svedectvo, že Eucharistia nie je len „sviatok nedele“, ale chlieb každodenného života.

Smernice pre adoráciu Oltárnej sviatosti

I. Všeobecný charakter a záväznosť ustavičnej adorácie

1. Ustavičná adorácia Najsvätejšej sviatosti oltárnej je **verejným liturgickým úkonom Cirkvi**, ktorým sa osobitným spôsobom vyjadruje viera v trvalú eucharistickú prítomnosť Krista.
2. Má vyšší stupeň slávnostnosti než bežné vyloženie Najsvätejšej sviatosti a podlieha **priamemu dohľadu diecézneho biskupa**.
3. Dni ustavičnej adorácie, pridelené každej farnosti verejným dekrétom miestneho ordinára, sú záväzné a musia sa dôsledne zachovávať.
4. Tieto dni nemôžu byť zmenené, presunuté ani nahradené inými dňami z rozhodnutia farára alebo správcu farnosti **bez výslovného súhlasu miestneho ordinára**.
5. Každá farnosť má určené **minimálne tri dni ustavičnej adorácie**.
6. Určené dátumy ustavičnej adorácie musia byť **trvalo, verejne a viditeľne oznámené** na nástenke alebo pri vstupe do kostola.

II. Časový priebeh a nepretržitosť adorácie

7. **Ustavičná eucharistická adorácia** sa na území diecézy vo farnostiach slávi podľa pastoračných možností jednotlivých farností vo forme:
 - a) **celodennej adorácie**, alebo
 - b) **poldennej adorácie**.
8. Na každý kalendárny deň je určená **najmenej jedna a najviac dve farnosti**. Z týchto farností má byť vždy **najmenej jedna určená na celodennú adoráciu**; k nej môže byť pripojená ďalšia farnosť, ktorá z vážnych pastoračných dôvodov nedokáže zabezpečiť celodennú adoráciu a koná adoráciu **v skrátenej – poldňovej forme**.
9. Ak nie je ustanovené inak, **celodenná poklona** prebieha **nepretržite**, spravidla **najneskôr od 9.00 hod. ráno**. Záver adorácie a uloženie Najsvätejšej sviatosti **nesmie začať pred 17.00 hodinou** a má sa konať s náležitou slávnosťou. Počas celodennej adorácie musí vystavenie Najsvätejšej sviatosti prebiehať **bez svojvoľného prerušenia alebo skrátenia**. Akékoľvek skrátenie alebo prerušenie adorácie je možné **iba so súhlasom miestneho ordinára**, okrem prípadov výslovne uvedených v tejto inštrukcii.
10. **Poldňová adorácia** znamená adoráciu konanú **aspoň počas niekoľkých hodín v priebehu dňa**, a to spravidla **štyri hodiny**, ak nie je ustanovené inak.
11. Ak sú na ten istý deň určené dve farnosti, môžu sa farári alebo správcovia farností **vzájomne dohodnúť**, že jedna farnosť bude adoráciu konať **v dopoludňajších hodinách** a druhá **v popoludňajších hodinách**, aby sa zachovalo **nepretržité slávenie ustavičnej adorácie na území diecézy**.

III. Miesto vyloženia Najsvätejšej sviatosti

12. Najsvätejšia sviatosť musí byť v deň ustavičnej adorácie vyložená **aspoň v jednom** kostole alebo verejnej kaplnke **na území farnosti**.
13. Vyloženie sa môže konať v ktoromkoľvek kostole alebo verejnej kaplnke na území farnosti, vrátane filiálnych kostolov, vždy však musí ísť o **verejnú adoráciu**.
14. V ten istý deň sa adorácia môže konať **súčasne alebo striedavo na viacerých miestach v rámci tej istej farnosti**, a to tak vo farskom kostole, ako aj vo filiálnych kostoloch alebo verejných kaplnkách. Poklona tak môže byť – s ohľadom na pastoračné okolnosti – **rozdelená medzi viacero kostolov alebo kaplniek tej istej farnosti**, napríklad tak, že sa koná **v dopoludňajších hodinách na jednom mieste a popoludní na inom mieste**.

15. Vo **farskom kostole** musí byť Najsvätejšia sviatosť vyložená **aspoň v jednom z určených dní** ustavičnej adorácie.

IV. Liturgická dôstojnosť a starostlivosť počas adorácie

16. Počas obradu vyloženia aj odloženia Najsvätejšej sviatosti majú **všetky zvony zvoniť slávnostným spôsobom**, aby upozornili veriacich na konanie slávnosti.
17. Farár alebo správca farnosti je povinný zabezpečiť, aby Najsvätejšia sviatosť **nikdy nezostala vyložená bez prítomnosti adorujúcich veriacich**.
18. Počas adorácie sa treba dôsledne vyhýbať všetkému, čo by mohlo viesť k neúcte, rušeniu alebo rozptýleniu.
19. Kňaz má byť príkladom v tejto bohoslužbe, preto má Najsvätejšiu sviatosť **aspoň raz počas dňa osobne navštíviť**.

V. Vzťah adorácie a slávenia svätej omše

20. Počas vyloženia Najsvätejšej sviatosti sa **nesmie sláviť svätá omša v tom istom priestore** kostola alebo kaplnky.
21. Svätá omša a adorácia môžu prebiehať súčasne iba vtedy, ak sa konajú v **oddelených kaplnkách alebo jasne oddelených liturgických priestoroch**.

VI. Liturgické formuláre a spev

22. V deň ustavičnej adorácie sa pri všetkých svätých omšiach vo farnosti s dovoľením miestneho ordinára používa **votívna svätá omša o Najsvätejšej Eucharistii**, okrem:
- Veľkonočného trojdnia a dní Svätého týždňa,
 - slávností,
 - adventných, pôstnych a veľkonočných nedelí,
 - Popolcovej stredy,
 - Spomienky na všetkých verných zosnulých,
 - dní Veľkonočnej oktávy.
23. Na základe povolenia miestneho ordinára, ak sa slávi votívna svätá omša o Najsvätejšej Eucharistii, spieva sa **Glória**, a to aj v Adventnom a Pôstnom období.

VII. Dni, v ktorých sa adorácia nekoná

24. Od **rána Zeleného štvrtka až po Bielu sobotu vrátane** sa od vyloženia Najsvätejšej sviatosti úplne upúšťa.

25. Ak by ustavičná adorácia pripadla na tieto dni, **vynecháva sa bez náhrady.**

VIII. Vysluhovatelia a liturgické rúcha

26. Riadnym vysluhovateľom vyloženia a eucharistického požehnania je **kňaz alebo diakon.**
27. Ak kňaz alebo diakon nie je z rozumnej príčiny prítomný, môže Najsvätejšiu sviatosť **jednoduchým spôsobom vyložiť a uložiť bez požehnania** akolyta alebo mimoriadny vysluhovateľ, a to **len mimo svätej omše.** Títo všetci vyložia Oltárnu sviatosť tak, že otvoria svätostánok, vložia hostiu do monštrancie a položia ju na oltár.
28. Kňaz alebo diakon používa pri vyložení mimo svätej omše a jednoduchom odložení liturgické rúcho s **bielou štólou**, a pri eucharistickom požehnaní aj **pluviál.** Ak je vyloženie Sviatosti na konci svätej omše, kňaz alebo diakon ostáva v liturgickom rúchu, v akom je na svätej omši.
29. Ostatní vysluhovatelia používajú liturgické rúcho primerané ich službe.

IX. Spôsob vyloženia a odloženia, výzdoba a liturgické znaky

30. Najsvätejšia sviatosť sa vyloží **výlučne v ostenzóriu (monštrancii).**
31. Najsvätejšia sviatosť sa **vyloží výlučne na tom oltári alebo obetnom stole, na ktorom sa v danom kostole pravidelne slávi svätá omša**, keďže ide o slávnostný a verejný liturgický úkon celej farnosti. Vyloženie Najsvätejšej sviatosti na inom oltári alebo v osobitnej eucharistickej kaplnke **nie je dovolené**, aby sa zachoval centrálny a verejný charakter tejto slávnosti a jasne sa vyjadrila jednota eucharistickej obety a eucharistickej adorácie.
32. Oltár, na ktorom je vyložená Sviatosť, má byť prikrytý bielou plachtou a ozdobený kvetmi.
33. Sviatosť sa položí na **korporál**, ktorý je rozložený **buď priamo na oltári, alebo na tróne umiestnenom na oltári.**
34. Pri vyložení sa na oltári zapáli **šesť sviec**; menší počet nie je dovolený, väčší je prípustný.
35. Používa sa **kadidlo**; Najsvätejšia sviatosť sa incenzuje trikrát po tri ťahy pri vyložení i odložení, počas eucharistického požehnania nepretržite.
36. Ak sa Najsvätejšia sviatosť vyloží **mimo slávenia svätej omše**, kňaz, diakon, akolyta alebo mimoriadny vysluhovateľ svätého prijímania si **okrem liturgického rúcha primerané svojej službe vezme náplečné vélum a prenáša Najsvätejšiu sviatosť zo svätostánku na oltár**, na ktorom bude vyložená k

verejnej adorácii. Rovnakým spôsobom, s použitím náplecného véla, sa Najsvätejšia sviatosť **po skončení adorácie ukladá späť do svätostánku.**

37. Ak je Najsvätejšia sviatosť uchovávaná **mimo presbytéria**, napríklad v eucharistickej kaplnke, **pri vyložení aj pri odložení ju sprevádzajú miništranti s dvoma zapálenými sviecami.**

X. Vyloženie Najsvätejšej sviatosti v spojení so svätou omšou

38. Najsvätejšia sviatosť sa má vyložiť pri rannej svätej omši v tom istom kostole, **pri ktorej sa konsekruje hostia určená na verejnú adoráciu.** Pri vyložení na konci svätej omše musí byť hostia **vždy konsekrovaná v tej istej omši.**
39. Po svätom prijímaní sa hostia vloží do ostenzória (monštrancie) a položí sa na **oltár.**
40. Po modlitbe po prijímaní kňaz incenzuje Najsvätejšiu sviatosť. Následne sa prednesie zvolanie *„Nech je zvelebený Ježiš prítomný v Najsvätejšej Sviatosti oltárnej“* s príslušnou odpoveďou. Potom nasleduje žalm s antifónou, po ktorom sa zachová chvíľa ticha. Po skončení obradu sa v **tichosti odíde**; záverečné obrady svätej omše a požehnanie sa vynechávajú. **Týmto spôsobom sa vyjadruje vnútorná jednota eucharistickej obety, svätého prijímania a adorácie Najsvätejšej sviatosti.**

XI. Vyloženie Najsvätejšej sviatosti mimo slávenia svätej omše

41. Ak je vo farnosti iba večerná svätá omša, vyloženie sa má konať **skoro ráno** s hostiou konsekrovanou **predchádzajúce dni.**
42. Po vyložení sa Najsvätejšia sviatosť **incenzuje.** Následne sa prednesie zvolanie *„Nech je zvelebený Ježiš prítomný v Najsvätejšej Sviatosti oltárnej“* s príslušnou odpoveďou. Potom nasleduje **žalm s antifónou**, po ktorom sa prednesie **čítanie zo Svätého písma** s krátkou úvahou alebo homíliou. Potom sa zachová **chvíľa ticha** a obrad sa zakončí **tichým odchodom.**

XII. Prerušenie vyloženia Najsvätejšej sviatosti

43. Ak deň ustavičnej adorácie pripadne na **nedeľu alebo prikázanú slávnosť** s väčším počtom svätých omší, **adorácia sa má na území farnosti zabezpečiť v trvaní aspoň pol dňa**, pokiaľ závažné pastoračné dôvody nebránia jej konaniu v dlhšom rozsahu.
44. Najsvätejšia sviatosť môže byť vyložená aj **medzi jednotlivými omšami**, ak doba adorácie nie je kratšia než **jedna hodina.**

45. V takom prípade sa Najsvätejšia sviatosť vyloží na konci jednej svätej omše a uloží sa krátko pred začiatkom nasledujúcej **jednoduchým spôsobom**.
46. Jednoduché uloženie Najsvätejšej sviatosti bez spevu, incenzácie a požehnania je **dovolené výlučne z pastoračných dôvodov**, najmä z dôvodu slávania svätej omše.
47. Takéto uloženie do svätostánku však **nemá byť častejšie ako dvakrát za deň**; v opačnom prípade sa Najsvätejšia sviatosť po jednotlivých svätých omšiach **znovu nevyloží**, ale zostáva uložená vo svätostánku až do času, keď môže nasledovať neprerušená adorácia trvajúca dlhší čas.
48. **Jednoduchý spôsob** uloženia spočíva v tichej poklone a uložení Najsvätejšej sviatosti v ostenzóriu (monštrancii) do svätostánku, ak je na to usposobený; inak sa hostia vloží do pyxidy (cibória).
49. Podobným jednoduchým spôsobom sa Najsvätejšia sviatosť opäť vyloží.

XIII. Modlitby a pobožnosti počas adorácie

50. Pred Najsvätejšou sviatosťou sa môže sláviť Liturgia hodín, ruženec a iné vhodné pobožnosti.
51. Krížová cesta sa môže konať len **bez prechádzania k zastaveniam**, teda kľaciac pred Najsvätejšou sviatosťou.

XIV. Záver adorácie a eucharistické požehnanie

52. Ustavičná adorácia sa **vždy končí eucharistickým požehnaním**. Eucharistické požehnanie je totiž integrálnou a neoddeliteľnou súčasťou ukončenia verejnej adorácie Najsvätejšej sviatosti.
53. Ak sa má po skončení adorácie sláviť **svätá omša v tom istom kostole a pri tom istom oltári**, obrad odloženia Najsvätejšej sviatosti sa koná **vždy pred začiatkom svätej omše**.
54. Obrad odloženia a eucharistického požehnania sa má začať s **primeraným časovým predstihom**, aby po jeho skončení bolo možné riadne a nerušene začať svätú omšu.
55. Obrad zahŕňa **spev eucharistickej piesne**, počas ktorej kňaz alebo diakon kľaciac **incenzuje** Najsvätejšiu sviatosť, **modlitbu žalmu s príslušnou antifónou**, **čítanie zo Svätého písma, úvahu alebo krátku homíliu, prosby alebo litanie**, **modlitbu zasvätenia Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu**, modlitbu na úmysel Svätého Otca, hymnus *Tantum ergo*, počas ktorého sa

Najsvätejšia sviatosť opäť incenzuje, a napokon požehnanie Najsvätejšou sviatosťou.

56. Po skončení obradu odloženia sa **svätá omša začína obvyklým spôsobom**; obrad odloženia Najsvätejšej sviatosti **nenahrádza úvodné obrady svätej omše** ani sa s nimi nespája.

XV. Farská adorácia Najsvätejšej sviatosti

54. Farská adorácia Najsvätejšej sviatosti je **verejnou pobožnosťou farnosti**, ktorá sa koná z pastoračných dôvodov podľa miestnych možností a potrieb, **nie je však súčasťou nepretržitého diecézneho reťazca adorácií**, ani nemá charakter záväznej Ustavičnej adorácie celej diecézy.
55. Farská adorácia sa má v každej farnosti konať **aspoň raz do týždňa**; v prípade potreby sa jej forma a čas môžu prispôbiť miestnym podmienkam. Farská adorácia sa môže konať aj **viackrát do týždňa** alebo v iných pravidelných intervaloch či mimoriadnych intervaloch.
56. Trvanie farskej adorácie sa prispôbuje miestnym podmienkam a možnostiam farnosti; **môže trvať niekoľko hodín alebo sa môže konať aj ako celodenná poklona**.
57. Na farské adorácie Najsvätejšej sviatosti sa **primerane vzťahujú liturgické a disciplinárne normy ustanovené pre vyloženie, uchovávanie, adoráciu a uloženie Najsvätejšej sviatosti**, ako sú uvedené v tejto inštrukcii pre ustavičnú adoráciu, **pokiaľ nie je výslovne ustanovené inak**.
58. Predovšetkým sa na farské adorácie vzťahujú normy týkajúce sa:
- miesta vyloženia Najsvätejšej sviatosti,
 - dôstojnosti a starostlivosti počas adorácie,
 - zákazu slávenia svätej omše v tom istom liturgickom priestore,
 - dní, v ktorých sa adorácia nekoná,
 - vysluhovateľov a liturgických rúch,
 - spôsobu vyloženia a odloženia,
 - prerušenia adorácie z pastoračných dôvodov,
 - modlitieb a pobožností počas adorácie,
 - eucharistického požehnania.
59. Farská adorácia sa má konať v súlade s liturgickými knihami Cirkvi, najmä podľa:
- *Obradu svätého prijímania a kultu eucharistického tajomstva mimo svätej omše,*
 - *Všeobecných smerníc Rímskeho misála,*
 - *Všeobecných smerníc o Liturgickom roku a o Všeobecnom Rímskom kalendári.*

60. Ak sa v súvislosti s farskou adoráciou slávi svätá omša, **použitie votívnej svätej omše o Najsvätejšej Eucharistii** sa riadi platnými normami Rímskeho misála, Liturgického kalendára a tabuľkami liturgických dní.
61. Ak sa farská adorácia koná **častejšie počas týždňa**, je dovolené, aby bola **konsekrovaná hostia uchovávaná v monštrancii (ostenzóriu) uloženom vo svätostánku**, aby bola k dispozícii na vyloženie aj v ďalšie dni.
62. V takom prípade **svätostánok nesmie byť priehľadný** a musí byť vhodný na bezpečné a dôstojné uchovávanie Najsvätejšej sviatosti.
63. **Tá istá konsekrovaná hostia nesmie byť uložená v monštrancii dlhšie ako jeden mesiac.** Po uplynutí tejto doby sa má konsekrovaná hostia nahradiť novou.
64. Na farskú adoráciu sa primerane vzťahujú liturgické normy o úcte, dôstojnosti a nepretržitej prítomnosti adorujúcich veriacich.
65. Ak v ten istý deň pripadne **farská adorácia na deň ustavičnej adorácie**, farská adorácia sa s ňou **spojí** a nekoná sa osobitne.

XVI. Sväté prijímanie pod obidvoma spôsobmi

66. V deň ustavičnej a farskej adorácie môžu všetci veriaci **pri všetkých svätých omšiach vo farnosti** prijímať Najsvätejšiu sviatosť **pod obidvoma spôsobmi**, pri zachovaní liturgických predpisov.

XVII. Záver

67. Doterajšie ustanovenia, zvyklosti a miestne praxe, ktoré sú v rozpore s touto Inštrukciou, sa týmto rušia.

Promulgoval

✠ Mons. František Trstenský
spišský diecézny biskup

s účinnosťou od 1. januára 2026.

Dané v Spišskom Podhradí, v sídle Biskupskej kúrie, 1. januára 2026,
v deň Slávnosti Bohorodičky Panny Márie (BÚSP-1637/2025/Kan- 6308/2025).